2025ལོའི་ཟླ་1ཚེས་6
པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྟོབས་རྒྱལ། རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགྱུར། རེས་གཟའ་ཟླ་བ། 3

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་། མཚོ་ཁུག་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་
ཐར་གྱིས་ཀྲུང་གོའི་གྲགས་རྟགས་རླངས་འཁོར་ལ་ཧ་
ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་གི་
སྤྱི་པའི་འགྲིམ་འགྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས་སྤྱིར་བཏང་གི་
འཛད་སྤྱོད་པའི་བར་ཁ་ཐར་བ་དེ་བས་མང་བས་ཀྲུང་
གོའི་རླངས་འཁོར་འདེམས་ཀྱི་ཡོད།
ཁ་ཐར་གྱིས་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་སྤྱི་པའི་འགྲིམ་
འགྲུལ་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་ནུས་རྒྱུ་གསར་པའི་རླངས་
འཁོར་ལ་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བའི་སྲིད་
ཇུས་བཏོན་པར་བརྟེན་ནས། 2024ལོར་ཀྲུང་གོས་
ཁ་ཐར་ལ་རླངས་འཁོར་ཕྱིར་གཏོང་བྱེད་ཚད་མགྱོཊ་
མྱུར་འཕར་ཡོད། ཁ་ཐར་དུ་བཅའ་སྡོད་ཀྲུང་གོའི་
གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོ་ཁང་གིས་མཁོ་འདོན་བྱས་པའི་
གྲངས་གཞི་ལས་མངོན་པར། 2024ལོའི་ཟླ་1པ་
ནས་ཟླ་10པའི་བར་ཀྲུང་གོས་ཁ་ཐར་ལ་རླངས་
འཁོར་ཕྱིར་གཏོང་བྱེད་ཚད་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་
བརྒྱ་ཆ་71.6འཕར་བ་དང་ཕྱིར་གཏོང་ཐད་བསྡོམས་
འབོར་ཨ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་4.42ཟིན་ཡོད།
ཡུས་ཐུང་འགྲུལ་སྐྱེལ་རླངས་འཁོར་མ་རྐང་
ཚད་ཡོད་ཀུང་སིའི་དབུས་ཤར་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་སྤྱི་
གཉེར་བ་ཧྲེན་ཧུའེ་ཡིས་ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་གི་
གསར་འགོད་པར་2022ལོའི་ཁ་ཐར་འཛམ་གླིང་
བུམ་པའི་རྐང་རྩེད་སྤོ་ལོའི་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་
རིང་། ཡུས་ཐུང་གློག་སྒུལ་སྤྱི་སྤྱོད་རླངས་འཁོར་
888ཡིས་འགྲིམ་འགྲུལ་ལ་འགན་ལེན་ནུས་ལྡན་བྱས་
ཤིང་། མི་མང་བའི་དུས་སུ་ཉིན་རེར་སྤོ་ལོའི་
དབྱིངས་པ་མི་ཐེངས་ཁྲི་10ཙམ་བསུ་སྐྱེལ་བྱས་པར་
མ་ཟད། འགྲན་བསྡུར་མཇུག་འགྲིལ་རྗེས་ས་གནས་
དེ་གའི་སྤྱི་སྤྱོད་རླངས་འཁོར་ཐད་མུ་མཐུད་ནས་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། གཞན་ཡང་། ཁ་

ཐར་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེལ་འདྲེན་ཀུང་སིས་ད་དུང་ཡུས་ཐུང་
གི་ནུས་རྒྱུ་གསར་པའི་ཡང་བའི་རླངས་འཁོར་དང་
གློག་སྒུལ་སློབ་འཁོར་སོགས་ནང་འདྲེན་བྱས་ནས་ཁ་
ཐར་གྱི་སྤྱི་པའི་འགྲིམ་འགྲུལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་གློག་
སྒུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད།
2024ལོའི་ཟླ་12ཚེས་15ཉིན། ཡུས་ཐུང་
དང་ཁ་ཐར་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེལ་འདྲེན་ཀུང་སིས་མ་རྩ་
མཉམ་འཇོག་བྱས་ནས་བཙུགས་པའི་གློག་སྒུལ་སྤྱི་
སྤྱོད་རླངས་འཁོར་སྒྲིག་སྦྱོར་བཟོ་གྲྭའི་ལས་འགོ་
འཛུགས་པ་དང་རྨང་གཞི་འདིང་བའི་མཛད་སྒོ་ཁ་
ཐར་རང་མོས་ཚོང་དོན་ཁུལ་དུ་འཚོགས་ཤིང་།
འདི་ནི་ཁ་ཐར་གྱི་གློག་སྒུལ་ཚོང་སྤྱོད་རླངས་འཁོར་གྱི་
སྒྲིག་སྦྱོར་བཟོ་གྲྭ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན།
ཁ་ཐར་གྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་བློན་ཆེན་མུའུ་ཧན་མོ་
ཏེས་ཉིན་དེའི་རྨང་གཞི་འདིང་བའི་མཛད་སྒོའི་ཐོག་
གློག་སྒུལ་སྤྱི་སྤྱོད་རླངས་འཁོར་སྒྲིག་སྦྱོར་བཟོ་གྲྭ་
འཛུགས་རྒྱུ་དེ་ནི་ཁ་ཐར་རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
འཐབ་ཇུས་དམིཊ་ཚད་དང་མཐུན་ཡོད་ཅེས་
བཤད། ཁ་ཐར་རང་མོས་ཚོང་དོན་ཁུལ་དོ་དམ་ཅུས་
ཀྱི་དབུ་བཞུཊ་ལག་བསྟར་དཔོན་མུའུ་ཧན་མོ་ཏེས་ད་
ཐེངས་ཀྱི་མཉམ་ལས་ཐོག་ནས་ཁ་ཐར་གྱིས་བཟོ་ལས་
དང་འགྲིམ་འགྲུལ་གསར་གཏོད་དང་རྒྱུན་མཐུད་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་ཐད་གོམ་སྟབས་
གལ་ཆེན་སྤོས་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད།
རླངས་འཁོར་སྤྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་ཆི་རུའེ་
རླངས་འཁོར་གྱི་མངའ་འོག་གི་ཅེ་ཐུའུ་ནི་ཁ་ཐར་གྱི་
ཕྱིར་ཚོང་བྱེད་ཚད་འཕར་མགྱོཊ་ཤོས་ཀྱི་ཀྲུང་གོའི་གྲཊ་
རྟཊ་རླངས་འཁོར་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཅེ་ཐུའུ་ནི་
2023ལོའི་ཟླ་4པར་ཁ་ཐར་ཁྲོམ་རར་བཏོན་པ་དང་
གྲཊ་ཅན་རླངས་འཁོར་རྣམ་པའི་ཅེ་ཐུའུ་T2ཕྱིར་ཚོང་

བྱེད་ཚད་མགྱོཊ་མྱུར་འཕར་བ་ལས་2024ལོའི་གོང་གི་
ཟླ་བ་11ནང་ཅེ་ཐུའུ་ཁ་ཐར་དུ་གྲཊ་རྟཊ་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱིར་
ཚོང་བྱེད་ཚད་ཀྱི་ཨང་རིམ་གསུམ་པ་དང་SUVཞིབ་
ཕྲའི་ཁྲོམ་རའི་ཨང་རིམ་གཉིས་པར་སླེབས་ནས་ཁྲོམ་ར་
བཟུང་ཚད་བརྒྱ་ཆ་12ལས་བརྒལ་ཡོད།
ཁ་ཐར་གྱི་ཅེ་ཐུའུ་རླངས་འཁོར་བདག་པོ་ཨ་
པུའུ་ཏུའུ་ལས། ང་ཅེ་ཐུའུ་T2ལ་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་
ཡོད། ཕྱིའི་རྣམ་པ་ཡག་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད།
ནུས་པ་ཡང་ཡག་པོ་འདུག ལྷག་པར་དུ་གཟའ་
མཇུག་ཏུ་བྱེ་བགྲོད་དུ་བསྐྱོད་ན་ཧ་ཅང་འཚམ་པོ་
ཡོད། གྱེན་གཟར་པོར་གནོན་ཤུགས་ཅི་ཡང་
མེད། གཞན་ཡང་། ཁ་ཐར་གྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་
སྒར་སྡོད་དུས་ཚིགས་ལ་སླེབས་སྐབས་བྱེ་ཐང་དུ་ཟླ་བ་
ཁ་ཤས་རིང་གུར་ཕུབ་ནས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། མི་ཚང་
མར་བྱེ་བགྲོད་རླངས་འཁོར་གཅིག་དགོས་གལ་ཆེན་
པོ་ཡོད་པས། ཅེ་ཐུའུ་T2ནི་གདམ་ག་ཡག་ཤོས་
ཤིག་རེད་ཅེས་བཤད།
ཟླ་བ་གོང་མར་ཆེད་མངགས་སོ་ཏི་ཨ་རབ་ནས་
ཏོ་ཧ་རུ་ཅེ་ཐུའུ་གྲགས་རྟགས་བྱེད་སྒོར་ཞུགས་པའི་
རླངས་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཧྥེ་སར་གྱིས། ངས་
གྲགས་རྟགས་གཞན་པའི་བྱེ་བགྲོད་རླངས་འཁོར་གྱི་
རྣམ་པ་དང་ཞིབ་བསྡུར་ཞིབ་ཕྲ་བྱས་མྱོང་། ཅེ་ཐུའུ་
T2ཡི་རིན་གོང་འཚམ་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། རིག་
ནུས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད། ད་ཆ། ཀྲུང་གོའི་
གྲགས་རྟགས་རླངས་འཁོར་ཡང་སོ་ཏི་ཨ་རབ་ཀྱི་ཁྲོམ་
རར་བཏོན་ཡོད་པས། ངས་ཀྲུང་གོའི་གྲགས་རྟགས་
འདེམས་ངེས་ཡིན་ཞེས་བཤད།
（ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་ཏོ་ཧ་ནས་ཟླ་1
ཚེས་4ཉིན་འབྱོར་བའི་གློག་འཕྲིན）
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཁ་ཐར་གྱིས་ཀྲུང་གོའི་གྲགས་རྟགས་རླངས་འཁོར་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པ།
ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་ལུའོ་ཧྲན་ཅི་ནས་
ཟླ་1ཚེས་3ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ། ཚེས་
3ཉིན་ཨ་རིའི་སྤྱི་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཅུས་ཀྱི་ཅུས་ཀྲང་
ཝེ་ཝེ་ཁེ·མུའུ་ཨེར་ཏིས་ཆང་རག་བཏུངས་པ་དང་
འབྲས་སྐྲན་དབར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཉུང་
མཐར་ཡང་འབྲས་སྐྲན་རིགས་7འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་
རུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་རག་འཐུང་
བའི་གནོད་འཚེ་ལ་ངོས་འཛིན་ཟབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་
ཞེས་ཐ་ཚིག་བསྒྲགས་ཡོད།
ཉིན་དེར་མུའུ་ཨེར་ཏིས་ཆང་བཅུད་དང་འབྲས་
སྐྲན་འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁའི་སྐོར་གྱི་གྲོས་འགོ་ཁྱབ་
བསྒྲགས་བྱས་པ་དེའི་ནང་ཆང་བཅུད་འདུས་པའི་
འཐུང་ཆུའི་ཤོག་བྱང་ཐོག་འབྲས་སྐྲན་འབྱུང་བའི་ཉེན་
ཁའི་ཐ་ཚིག་བཀོད་པ་སོགས་ཚུད་ཡོད་པས་ཆང་
བཅུད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་འབྲས་སྐྲན་གྱི་ནད་པ་
དང་ཤི་ཚད་ཆེས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་ཉུང་དུ་གཏོང་དགོས་
པ་བསྟན་ཡོད།
གྲོས་འགོ་ལྟར་ན། ཨ་རིར་ཆང་རག་འཐུང་
བ་ནི་ཐ་མག་འཐེན་པ་དང་ཟས་ཚོན་པོ་ཕུད་པའི་སྔོན་
འགོག་བྱེད་ཐུབ་པའི་འབྲས་སྐྲན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་
ཆེ་གྲས་གསུམ་པ་ཡིན། ཆང་རག་འཐུང་བ་ནི་ཉུང་
མཐར་ཡང་འབྲས་སྐྲན་རིགས་བདུན་གྱི་འབྲས་སྐྲན་
འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ར་
སྤྲོད་བྱུང་ཡོད། དེའི་ནང་ནུ་མའི་འབྲས་སྐྲན་
དང་། རྒྱུ་མའི་འབྲས་སྐྲན། མིད་པའི་འབྲས་
སྐྲན། མཆིན་པའི་འབྲས་སྐྲན། ཁ་སྦུག་གི་འབྲས་
སྐྲན། གྲེ་བའི་འབྲས་སྐྲན་བཅས་ཚུད་ཡོད། ནུ་
མའི་འབྲས་སྐྲན་དང་ཁ་སྦུག་གི་འབྲས་སྐྲན་སོགས་
ཚུད་པའི་འབྲས་སྐྲན་ཁ་ཤས་ལ་མཚོན་ན། ཉིན་རེར་
ཆང་རག་ཕོར་བ་གང་སམ་དེ་ལས་ཉུང་བ་འཐུང་
སྐབས་འབྲས་སྐྲན་འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་

སྲིད་པའི་དཔང་རྟགས་ཡོད།
མུའུ་ཨེར་ཏིས་ཆང་བཅུད་ནི་ཀུན་གྱིས་ཁས་
ལེན་བྱེད་པ་དང་སྔོན་འགོག་བྱེད་ཐུབ་པའི་འབྲས་
སྐྲན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིག་ཡིན། ཨ་རིར་ལོ་ལྟར་
སྐྲན་ནད་ཕོག་པའི་ནད་པ་ཁྲི་10དང་སྐྲན་ནད་ཀྱིས་
ཤི་བའི་ནད་པ་ཁྲི་2ནི་ཆང་བཅུད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
ཅིང་། དེ་ཨ་རིར་ལོ་ལྟར་ཆང་བཅུད་དང་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པའི་འགྲིམ་འགྲུལ་དོན་རྐྱེན་ཁྲོད་ཤི་བའི་མི་
གྲངས་ཁྲི་1.35ཙམ་ལས་མང་བ་ཡོད་མོད། འོན་
ཀྱང་ཨ་རི་བ་མང་ཆེ་བས་ཉེན་ཁ་དེ་རིགས་རྟོགས་ཀྱི་
མེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།
གྲོས་འགོ་འདིར་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པ་ལྟར་ན།
ཆང་བཅུད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཐབས་བཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲས་སྐྲན་འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཇེ་ཆེར་གཏོང་བ་
སྟེ། གཅིག་ནི་ཆང་བཅུད་དེ་མིའི་ལུས་སྟེང་དུ་ཁ་པ་
ཆོན་དུ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པ་དང་། ཁ་པ་ཆོན་གྱིས་
བྱེད་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱང་འདོར་ཉིང་
ཧྭགས་ཉིང་སྐྱུར（DNA）ལ་གནོད་སྐྱོན་ཐེབས་
པས། འབྲས་སྐྲན་འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཇེ་ཆེར་གཏོང་
བ་དང་། གཉིས་ནི་ཆང་བཅུད་ཀྱིས་གྲུང་གཤིས་
དབྱང་འབྱུང་སྟེ། གཉན་ཚད་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བར་མ་
ཟད། དབྱང་འགྱུར་གྱི་གོ་རིམ་བརྒྱུད་དེ་ལུས་སྟེང་གི་
DNAདང་། སྤྲི་དཀར། ཚིལ་རྫས་བཅས་ལ་
གནོད་སྐྱོན་ཐེབས་སྲིད། གསུམ་ནི་ཆང་བཅུད་ཀྱིས་
སྐུལ་རྩི་མོ་ཚུད་པའི་སྐུལ་རྩི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་ལ་
འགྱུར་ལྡོག་བཏང་སྟེ། ནུ་མའི་འབྲས་སྐྲན་འབྱུང་
བའི་ཉེན་ཁ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དང་། བཞི་ནི་ཆང་
བཅུད་ཀྱིས་མིའི་ལུས་ཕུང་གིས་རྡོ་ཐའི་དུ་སྨུག་སོགས་
འབྲས་སྐྲན་བཟོ་བའི་དངོས་པོ་དེ་བས་བསྡུ་ལེན་བྱེད་
ཐུབ་པས། ཁ་སྦུག་གི་འབྲས་སྐྲན་སོཊ་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཇེ་
ཆེར་འགྲོ་སྲིད། （སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཨ་རིའི་སྤྱི་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཅུས་ཀྱི་ཅུས་ཀྲང་གིས་ཆང་རག་བཏུངས་ན་ཉུང་མཐར་ཡང་འབྲས་སྐྲན་རིགས་7འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་རུ་འགྲོ་སྲིད་ཅེས་བརྗོད་པ།

འདི་ནི་ཟླ་1ཚེས་4ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་རྡི་
ལི་གསར་པར་དགུན་དུས་ཀྱི་སྨུག་སྤྲིན་ཁྲོད་
དུ་མི་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཕུང་བསྐོར་ནས་ལག་པ་
སྲོ་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན།
（ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་
ནས་སྤེལ་བའི་གནས་ཚུལ་གཞིར་
བཟུང）
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་
ཞུས་བྱས）

རྒྱ་གར་དུ་དགུན་གྱི་སྨུག་
སྤྲིན་འཁྲིགས་པ།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་དབྱི་སི་ཐན་
པུར་ནས་ཟླ་1ཚེས་4ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་
གསལ། ཚེས་3ཉིན་ཐུར་ཁེའི་སྲིད་འཛིན་ཨེར་ཏུའོ་
ཨན་གྱིས་གསུངས་དོན། རྒྱལ་ཁབ་དེ་གའི་2024
ལོའི་ཕྱི་ཕྱོགས་ཚོང་དོན་གྱི་ཕྱིར་གཏོང་བསྡོམས་
འབོར་ཨ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་2620ཟིན་ནས་ཟིན་ཐོ་
གསར་པ་བཏོད་པ་དང་། དེ་2023ལོ་དང་བསྡུར་
ན་བརྒྱ་ཆ་2.5འཕར་ཡོད།
དེ་ཉིན་ཨེར་ཏུའོ་ཨན་གྱིས་ཐུར་ཁེའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཆེ་ཤོས་དབྱི་སི་ཐན་པུར་དུ་གཏམ་བཤད་སྤེལ་སྐབས་

གསུངས་དོན། 2024ལོར་ཐུར་ཁེའི་ཉོ་ཚོང་གི་
མཚལ་ཡིག་དེ་ཨ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་842ཟིན་ནས།
2023ལོ་དང་བསྡུར་ན་ཨ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་241ཙམ་
ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད། ས་ཁུལ་ལ་བལྟས་ན། དབྱི་སི་
ཐན་པུར་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་ཕྱིར་གཏོང་བསྡོམས་
འབོར་མང་ཤོས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། 2024
ལོར་ཕྱིར་གཏོང་བསྡོམས་འབོར་ཨ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་
568ཟིན་ཡོད།
དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་པ་ཤིག་ཡིན་པའི་ཐུར་ཁེའི་སྲིད་གཞུང་གིས་

2024ལོར་ནོར་སྲིད་ཀྱི་སྐུལ་ལྕག་བྱ་ཐབས་སོགས་
ཚུད་པའི་སྲིད་ཇུས་མང་པོ་བཏོན་ནས་ཕྱིར་གཏོང་ལ་
སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད། ཨེར་ཏུའོ་ཨན་གྱིས།
ཐུར་ཁེའི་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁྱོན་བསྡོམས་ཨ་སྒོར་དུང་
ཕྱུར་6.99ཙམ་བཏང་ནས་ཕྱི་ཕྱོགས་ཚོང་དོན་གྱི་
ཕྱིར་གཏོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་དང་། 2025ལོར་
ཕྱིར་གཏོང་ལ་སྐུལ་ལྕག་བྱེད་པའི་མ་དངུལ་ཨ་སྒོར་
དུང་ཕྱུར་9.33བར་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་
བཤད།

（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཐུར་ཁེའི་2024ལོའི་ཕྱིར་གཏོང་བསྡོམས་འབོར་གྱིས་ཟིན་ཐོ་གསར་པ་བཏོད་པ།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་ཧྲོའར་ནས་ཟླ་1
ཚེས་4ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ། ཚེས་4
ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་ལྷོ་ཁོ་རེ་ཡའི་ཆོན་ལུའོ་ནན་ཏའོ་ཉེ་
འགྲམ་གྱི་མཚོ་ཁོངས་སུ་ཉ་འཛིན་གྲུ་གཟིངས་ཤིག་བྲག་
རྡོ་ལ་ཐུག་ནས་མཚོའི་ནང་དུ་དིམ་པའི་དོན་རྐྱེན་ཐོན་
ནས་མི་3རྐྱེན་ལམ་དུ་ཤོར་ཡོད། ལྷོ་ཁོ་རེ་ཡའི་མུའུ་
ཕུའུ་རྒྱ་མཚོའི་ཉེན་རྟོག་ཧྲུའུ་ཡིས། ས་གནས་དེ་གའི་
དུས་ཚོད་ཉིན་དེའི་ཆུ་ཚོད་10དང་སྐར་མ་27（པེ་ཅིང་
གི་དུས་ཚོད་ཆུ་ཚོད་9དང་སྐར་མ་27）ཙམ་ལ་མི་22

བླུགས་པའི་ཉ་འཛིན་གྲུ་གཟིངས་ཤིག་ཆོན་ལུའོ་ནན་
ཏའོ་ཤིན་ཨན་ཅུན་ཧེ་ཧྲན་མེན་ཁུ་ཅུའུ་གླིང་ཕྲན་གྱི་
མཚོ་ཁོངས་སུ་བྲག་རྡོ་ལ་ཐུག་རྗེས་མཚོའི་ནང་དུ་དིམ་
ནས་མི་3རྐྱེན་ལམ་དུ་ཤོར་ཡོད་ཅིང་། མི་སྣ་གཞན་
དག་གྲུ་གཟིངས་དིམ་ཁར་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་མཆོངས་
རྗེས་རྒྱ་མཚོའི་ཉེན་རྟོག་པ་དང་ཉེ་འགྲམ་གྱི་གྲུ་པས་
བསྐྱབས་ཡོད། གནས་ཚུལ་ཐོན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིབ་
ཕྲར་སྔར་བས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་
བཤད། （བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལྷོ་ཁོ་རེ་ཡའི་ཆོན་ལུའོ་ནན་ཏའོ་ཉེ་འགྲམ་གྱི་མཚོ་ཁོངས་སུ་ཉ་འཛིན་གྲུ་གཟིངས་ཤིག་དིམ་ནས་མི་3རྐྱེན་ལམ་དུ་ཤོར་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）
གསར་འགོད་པས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར་
གཞིགས་ན། ལྷ་སའི་གློག་འཕྲིན་གྱི་ལས་སྒོ་ཀུན་
འདུས་ལྟེ་གནས་ནི་ལྷ་སའི་སྦྲག་སྲིད་གློག་འཕྲིན་ཐོག་
ཁང་ནང་གནས་ཡོད་པ་དང་དེ་ནི་དུས་རབས་གོང་
མའི་ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་གནས་རྟགས་རང་
བཞིན་གྱི་འཛུགས་སྐྲུན་ཞིག་རེད། དུས་རབས་ཕྱེད་
ཀའི་རིང་ལ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འཕྲིན་གཏོང་བྱ་གཞག་
དབྱར་མཚོ་རྒྱས་པ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པར་དྲན་
གསོ་དང་འགྲེམས་སྟོན་བྱ་ཆེད། ལྟེ་གནས་དེས་ད་
དུང་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་འགྲེམས་སྟོན་ཁུལ་དམིཊ་སུ་
བཀར་ནས་ཇུས་འགོད་བྱས་ཡོད་ཅིང་། སྐུད་ཡོད་
ཁ་པར་འཕྲུལ་ཆས་དང་། སྒོར་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཁ་
པར། BBའཕྲུལ་འཁོར། ཞའོ་ལིན་ཐུང་སོགས་
ཀྱི་འཕྲིན་གཏོང་ཡོ་བྱད་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་དུ་
བཤམས་ཡོད་པས། གྲོང་མི་རྣམས་ལ་འཕྲིན་གཏོང་
གི་འཕོ་འགྱུར་དང་ཚན་རྩལ་ཡར་རྒྱས་ལས་བྱུང་བའི་

འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་ཚོར་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
ལྷ་སའི་གློག་འཕྲིན་བརྒྱུད་ལམ་གཉེར་སྐྱོང་ལྟེ་
གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཅིང་ལི་ཟླ་བ་སྒྲོལ་མས། ལྷ་སའི་
གློག་འཕྲིན་གནས་སའི་སྦྲག་སྲིད་ཐོག་ཁང་དེ་1974
ལོར་བསྐྲུན་པ་ནས་ད་བར་དུས་རབས་ཕྱེད་ཀ་ཕྱིན་
ཡོད། གློག་འཕྲིན་ལས་སྒོ་ནས“ཀྲའོ་སྟོང་
གསུམ”གྱི་ལས་སྒོའི་བར་འགྱུར་ལྡོག་མང་པོ་བྱུང་བ་
བརྒྱུད། ང་ཚོས་སྔར་བཞིན“མི་དམངས་ཀྱི་སྦྲག་
སྲིད་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན”པའི་ཐོག་མའི་
བསམ་འདུན་ལ་འགྱུར་བ་གཏན་ནས་གཏོང་མ་
མྱོང་། ང་ཚོའི་ལས་སྒོ་ཀུན་འདུས་ལྟེ་གནས་ཚོང་
ཁང་དངོས་སུ་རིམ་སྤོར་བྱས་ནས་སྒོ་ཕྱེ་རྗེས། རྒྱ་
ཆེའི་གྲོང་མི་རྣམས་ལས་གཉེར་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་
སྲིད་གཞུང་དང་ཁེ་ལས་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་ཅན་གྱི་ལས་སྒོ་
དང་ཁྱིམ་ཚང་ཆ་འཕྲིན་ཅན་གྱི་ལས་སྒོ་ཉམས་ལེན་
བྱེད་ཆོག་པ་དང་དུས་མཚུངས་མི་དམངས་སྦྲག་སྲིད་
གློག་འཕྲིན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་བརྒྱུད་རིམ་དང་འཕྲིན་

གཏོང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་རྒྱུས་ལོན་ཞིབ་ཕྲ་
བྱེད་ཐུབ། ལས་གཉེར་ཁང་ནང་ད་དུང་མི་
དམངས་སྦྲག་སྲིད་གློག་འཕྲིན་གྱི་ནང་དོན་མཚོན་
པའི་ཁོག་ཧྥེ་ཁང་ཡང་ཡོད་པས་ཚང་མ་ཕེབས་པར་
དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འབྱུང་འགྱུར་ང་ཚོས་ཀྱང་
འཛད་སྤྱོད་པ་གོང་དུ་བཀུར་བ་དང་སེམས་རྩ་འཁོལ་
པོས་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་
ཏེ། ཞབས་ཞུའི་བརྒྱུད་རིམ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་
དང་ཞབས་ཞུའི་བྱ་ཐབས་ལེགས་སུ་བཏང་ནས་རྒྱ་
ཆེའི་འཛད་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གཅིག་འཐུས་ཅན་དང་
ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་འཕྲིན་གཏོང་གི་ཐག་
གཅོད་ཇུས་གཞི་མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཚན་རྩལ་
གྱི་སྟབས་བདེ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་ཐུབ་པ་དང་
གྲངས་འཛིན་འཚོ་བའི་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འདུན་
པ་དོན་དངོས་སུ་འགྱུར་ཐུབ་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་
བཤད།

（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

“གྲངས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དར་རྒྱས་གཏོང་བར”སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་སྟོབས་ཤུཊ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）བོད་ལྗོངས་འཕེལ་
རྒྱས། བོད་ལྗོངས་དར་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་གསོན་ཉམས་
ལྡན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལག་ལེན་མཚོན་ཡོད་ཅེས་
བཤད། གཞན་ཡང་། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་དོ་དམ་
ཁྲུའུ་ཡིས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་འཛམ་གླིང་ཤུལ་བཞག་ལ་རེ་
ཞུ་བྱས་པ་ལམ་ལྷོངས་བྱུང་ནས་ལོ་30འཁོར་བའི་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། དམར་པོ་
རིའི་སྟེང་དུ་ཆགས་པའི་བརྗིད་ཆགས་ཡིད་དུ་འོང་
བའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་7པར་
བསྐྲུན་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། མིག་སྔར་བོད་རང་སྐྱོང་

ལྗོངས་ཀྱི་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་ཤོས་དང་རྣམ་པ་ཆ་ཚང་ཤོས་ཀྱི་
ཕོ་བྲང་དང་མཁར་རྫོང་རྣམ་པའི་གནའ་བོའི་བཟོ་
སྐྲུན་གྱི་གྲས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ད་བར་ལོ་ངོ་1300
ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་ཡོད། འཛམ་གླིང་རིག་
གནས་ཤུལ་བཞག་ལ་རེ་ཞུ་བྱས་པ་ལམ་ལྷོངས་བྱུང་
ནས་ལོ་30སོང་རིང་། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་ཡུལ་སྐོང་
དུ་ཡོང་མཁན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད།
གྲངས་གཞི་ལས་མངོན་པར། 2014ལོ་ནས་ད་བར་
ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་སྐོར་བ་མི་
ཐེངས་ཁྲི་1440ལྷག་ཙམ་ལ་སྣེ་ལེན་ཞུས་ཡོད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་འཛམ་གླིང་ཤུལ་བཞག་ལ་རེ་ཞུ་བྱས་པ་ལམ་ལྷོངས་བྱུང་ནས་ལོ་30འཁོར་བའི་བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པ་སྤེལ་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ད་དུང་འཛམ་གླིང་
རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སར་ཀྲུང་ཧྭ་མི་
རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་དུ་
བཏང་ཡོད་ཅེས་བཤད།
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རིང་གྲོང་མི་དང་ཡུལ་སྐོར་བས་
ལྷ་སའི་རྫོང་ལྔ་དང་ཆུས་གསུམ་གྱི་མཚོན་བྱེད་རང་
བཞིན་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རྒྱན་གོས་ལ་རོལ་མྱོང་བྱས་
ཡོད། ས་ཁོངས་མི་འདྲ་བའི་མི་རིགས་གྱོན་ཆས་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཚོན་མདོག་རྣམ་པར་བཀྲ་
པའི་བོད་རིགས་ཀྱི་ཕྱུ་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཡང་
ན་ཞིབ་ཚགས་པའི་འཚེམ་དྲུབ་དང་། སྤུས་
ལེགས་ཀྱི་དངུལ་རྒྱན་དང་ཞྭ་མོ་ཡིན་ནའང་
འདྲ། གང་ལྟར་ཚང་མས་ལྷ་སའི་གྱོན་ཆས་ཀྱི་
བཟོ་དབྱིབས་དང་། རྒྱུ་ཆ། བཟོ་རྩལ་བཅས་
ཐད་ཀྱི་སྣ་མང་རང་བཞིན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་ཡོད།
བྱེད་སྒོའི་འཁྲབ་ཁྲིད་པ་བློ་བཟང་སྒྲོལ་མས་
བཅར་འདྲི་དང་ལེན་བྱེད་སྐབས་ང་ཚོས་རྣམ་པ་
གསར་བའི་བྱེད་སྟངས་དེ་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲོལ་
རྒྱུན་གྱི་རྒྱན་གོས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་བ་དེ་བས་མང་

པོར་ངོམས་ནས་ཚང་མས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་རིག་
གནས་ལ་དོ་ཁུར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུའི་རེ་བ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གནའ་བོའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བར་སྐོར་ནི་
རིག་གནས་ཀྱི་གནས་རྟགས་ཤིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་
སྐོར་སྐྱོད་བྱེད་སྒོ་དེ་རིགས་ནི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་
རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཁོངས་ཡུལ་
སྐོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གསོན་ཤུགས་གསར་པ་བསྣན་པ་
ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ལེགས་གྲུབ་ངང་སྤེལ་བ་
དེས་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་ཡིད་དབང་
འཕྲོག་ཤུགས་སྔར་བས་མངོན་པ་དང་ཀྲུང་ཧྭའི་ཕུལ་
བྱུང་གི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་གསར་གཏོད་རང་
བཞིན་གྱི་འགྱུར་ལྡོག་དང་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད། དེས་བོད་ཀྱི་
སྲོལ་རྒྱུན་རྒྱན་གོས་རིག་གནས་ཀྱི་རིན་ཐང་མཐོ་རུ་
ཕྱིན་པར་མ་ཟད། ས་གནས་དེ་གའི་ཡུལ་སྐོར་ལས་
རིགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ། གྲོང་མི་
དང་ཡུལ་སྐོར་བར་མཐོང་ཚོར་དང་རིག་གནས་ཀྱི་
གསོལ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་ཤིག་བཤམས་ཡོད།
（སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལྷ་སའི་ལོ་གསར་གྱི་རྒྱན་གོས་འགྲེམས་སྟོན་གྱི་སྐོར་སྐྱོད་བྱེད་སྒོ་བར་སྐོར་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་སྤེལ་བ།